

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

SEMANARIO SARDARABAD

Fiel expresión del pensar Demócrata Liberal de las colectividades armenias de Sudamérica

BUENOS AIRES, AÑO VII N° 144

JUEVES, 25 DE JUNIO DE 1981

CORREO CENTRAL
TUC 14
NACIONAL ARZACAO
MATERIA BENEFICIA
CANTON N° 1073

Conferencia en U.G.A.B.

(Continúa pág. 3)

De der. a izq.: Ex-presidente de la Nación, Roberto M. Levingston; Lic. Adolfo Koutoudjian; Sr. José Yousefian y Pablo T. Sarafian.

El pasado viernes 19 de junio disertó en la U.G.A.B. el Dr. Alberto E. Asseff sobre los "Intereses Geopolíticos Argentinos en el Atlántico Sur". La importante conferencia contó con la presencia de más de 300 personas, entre las cuales se encontraban invitados especiales, destacándose el Señor ex-presidente de la Nación Argentina, General Don Roberto Marcelo Levingston. También se contaron, entre los presentes, las siguientes personalidades:

- Coronel Alfredo López Tabosi.
- Sr. Presidente de la U.G.A.B., José Yousefian.
- Capitán de Fragata Guillermo Saucedo, del Ministerio de Defensa.
- Teniente Coronel Alberto Muñoz y Capitán E. de Vergara, de la Escuela Superior de Guerra.
- Teniente Coronel Jorge Obón, ex-administrador de I.P.F.
- Ingeniero Juan A. Legisa, Presidente del Instituto de Economía Energética.
- Ex-diputado Nacional Armando Molina Zavalía.
- Miembros de la Entidad Binacional Yaciretá.
- Miembros del Centro de los Intereses Nacionales, encabezados por el Secretario de Organización Roberto Loggia.
- Sr. García Falcó, director de la Revista Patagónica.

- Los dirigentes políticos Dr. Raúl Vivas y Arturo Rosas.

- Periodistas de la Agencia oficial de noticias TELAM y de otros medios periodísticos.

- Srta. Directora de la Fundación Argentina de Estudios Económicos, Noemí Brenta.

- Profesores de la Universidad del Salvador, U.A.D.E., Universidad de Buenos Aires y del Instituto Educativo Marie Manoogian.

El disertante y el tema en debate fueron presentados por el Rector de la Sección Secundaria, Lic. Adolfo Koutoudjian, quien señaló brevemente los motivos de la conferencia. Destacó a la U.G.A.B. como Institución de la Comunidad Armenia de la República Argentina, cuyos objetivos son la promoción de valores caros a la armenidad tales como la Verdad, la Libertad, la Cristiandad y el Honor. En este sentido, se enmarca la labor educativa del Instituto de enseñanza y sus actividades extracurriculares. Señaló la plena integración de la comunidad armenia en el seno de la Nación Argentina y como tal, nada que haga a los intereses nacionales de nuestra Patria Argentina, puede ser ajeno a esta pequeña pero laboriosa y patriótica comunidad armenia. Destacó la relevancia del Atlántico Sur para el interés nacional argen-

tino en momentos donde diversas apetencias extrañas se lanzan, en acción concertada, sobre mar, islas, canales fueguinos y la Antártida. En tal sentido, el sentido de alerta y la defensa acérrima de nuestras posiciones es un deber ineludible de todo ciudadano. A continuación presentó al Dr. Asseff de quien distinguió su joven veteranía en las actividades públicas y privadas, dado que fue asesor jurídico de la Presidencia de Y.P.F. y la Entidad Binacional Yaciretá; fue Presidente de Hidronor S.A. y es autor de un brillante libro de reciente aparición titulado "Proyección Continental de la Argentina de la Geohistoria a la Geopolítica Nacional".

A continuación, disertó el Dr. Alberto Asseff. El orador comenzó definiendo algunos conceptos básicos. Dijo que geopolítica es la disciplina que estudia la influencia de la geografía -el factor geográfico- en las decisiones políticas del Estado. Los fines del Estado son aquellas metas de largo plazo que constituyen las grandes aspiraciones de la Nación. Los objetivos son la materialización, a corto y mediano plazo, de aquellos fines. Las estrategias, por fin, son los medios para alcanzar los objetivos. Asimismo, definió intereses, que son los valores, ganancias o conveniencias que

Importante Donación a U.G.A.B.

Hace pocas semanas, en la nueva sede de la U.G.A.B. en Saddle Brook, E.E.U.U., se realizó una reunión, para agasajar al presidente vitalicio de la U.G.A.B. mundial, Sr. Alex Manoogian, y al nuevo presidente de la filial estadounidense, Sr. Eduardo Mardiguián.

En esa ocasión, la institución recibió importantes donaciones cuyo detalle damos a continuación: El Sr. Mardiguián donó la suma de US\$ 100.000 para la creación de una nueva galería de arte

que llevará el nombre "Edward y Helen Mardiguián", por su parte, el Sr. Hiran Hovnanian donó US\$ 100.000, que serán destinados a distintos usos en la institución; el Sr. George Philibossian, miembro de la U.G.A.B., donó US\$ 5.000 para la compra e instalación de un sistema de sonido especial para el auditorio; y una persona, que quiso permanecer anónima, realizó una donación de US\$ 200.000. Es decir, que la suma total de las donaciones ascendió a US\$ 405.000.

MONSEÑOR VATCHE HOVSEPIAN, REELECTO

En el 54° Congreso de la Diócesis Occidental de la Iglesia Armenia de los E.E.U.U., cuya sede es Los Angeles, fue reelecto, por mayoría absoluta de votos, para el período 1982-1989 S.E. Monseñor Vatché Hovsepian. El Congreso tuvo lugar en los salones de la Iglesia San Pablo de Fresno, California, en el cual se evaluaron las cualidades religiosas y la fructífera obra realizada por Monseñor Hovsepian, por lo cual se procedió a su tercera reelección.

LIBERTAD DE PRENSA, LIBERTAD DE EXPRESION

(PAG. 4)

El Gobierno Nacional repudia la agresión de que fue objeto el periodista del diario La Prensa, Manfred Schonfeld.

1906

75° Aniversario de la
UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA

1981

LA OBRA DEL HOMBRE ES INMORTAL

Con motivo del fallecimiento de la Sra. Arous Vartabedian

No quisiéramos hacer una simple nota necrológica, con motivo del fallecimiento de la Sra. Arousak Bagdasarian de Vartabedian, sino quisiera que esta ocasión fuera para hacer una serie de consideraciones acerca del mensaje que nos dejan damas como la extinta, cuyo fallecimiento tuvo lugar la semana pasada.

Su vida fue plena de vivencias y de situaciones por las cuales atravesaban aquellos, a quienes las circunstancias obligan a dejar su tierra natal, para buscar una patria que les dé paz, seguridad y trabajo para sus hijos y nietos.

La vemos en Tiflis, la vemos en Ereván; finalmente en Buenos Aires, donde prácticamente pasó la mayor parte de su vida. Vida llena en darse, en ofrecerse para los suyos y para todos aquellos que la necesitaran. Para los suyos, constituyendo una ejemplar y tradicional familia armenia con su esposo Levon y sus hijos Ema, Gregorio y Jorge, brindándoles amor y calor de esposa y madre. Pero ese ofrecerse, ese espíritu de caridad cristiana no sólo fue para los suyos, sino que a través de la Organización de Damas de la Iglesia Armenia, y de la filial local de la Unión General Armenia de Beneficencia lo canalizó hacia la comunidad, hacia nuestra Santa Iglesia, hacia Parecordzagán, llegando también a los enfermos y necesitados. ¡Cuántas veces habrá dejado horas de descanso y esparcimiento familiar, para llegar a un hospital, a un hogar lejano, a un moribundo, donde había alguien que necesitaba ayuda, una palabra de aliento o una solución a sus problemas!

Y toda esa gente humilde a quien hacía llegar su apoyo y su voz, la bendecía deseándole buena ventura. Y posiblemente, ése era el único premio que ella esperaba, como consuelo para esa intensa vida espiritual que llevaba.

En el ámbito de la Iglesia, sus bien definidas ideas y su capacidad de organización y trabajo, le merecieron el cariño y la cooperación de todas sus compañeras. ¿Quién puede olvidar las tradicionales representaciones teatrales o las veladas culturales que se hacían en torno de la Organización de Damas tras lo cual se servían buffets preparados y servidos por las damas y cuyo beneficio era para la Iglesia?

Aquí, la mano de digna Arous era evidente también. Integró además, en su calidad de intérprete, el elenco de varias obras teatrales. Apoyó a su esposo, director y fundador del Coro Gomidás, en los treinta y cinco años de

conocimiento, alentando la obra en bien de la Iglesia y de la cultura armenia.

Y fue, desde su llegada al país, miembro de la Unión General Armenia de Beneficencia, dentro del cual ocupó durante un largo período, un cargo directivo en la filial local, pues era una convencida del papel que cumple la UGAB en la vida de las comunidades armenias.

Una mujer cabal, que desaparece sólo físicamente, pues estamos seguros de que está y estará en el corazón y en el recuerdo no sólo de su familia, sino de toda una comunidad a la cual se entregó por completo. Dijo el poeta Hovannés Tumanian: "La muerte es nuestra, nosotros somos de la muerte, la obra del hombre es inmortal". Arous Vartabedian pues, no sólo permanecerá entre nosotros, sino que nunca le faltará frente a su tumba la flor perenne que simboliza la gratitud y el amor de todos aquellos a quienes se brindó.

CARTA DEL EXTERIOR

Hemos recibido una carta de nuestro corresponsal en Miami, Sr. José Horigian, que hemos leído, con gran satisfacción, puesto que nos transmite aspectos de la vida de la comunidad armenia, en esa zona de los EE.UU..

Vemos en ella que, a pesar de ser pocos, los armenios buscan concentrarse, ayudarse, unos a otros, fieles a la idea "la unión hace la fuerza" y, como en todos los países del mundo, hacen esfuerzos para mantenerse vivos y no perder su cultura y tradiciones.

Transcribimos, a continuación algunos fragmentos de la carta.

Sr. Nahabet Nahabetian
"SARDARABAD"
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - Buenos Aires
ARGENTINA

La colectividad armenia en el sur del Estado de Florida es pequeña y además esparcida desde Miami hasta Palm Beach

(unos 100 Km), por lo tanto carece de la fuerza que da la concentración, ya sea en un barrio o en una sola ciudad.

A pesar de esto, hay señales de vida armenia a menudo, a través de las distintas organizaciones ya sea religiosas o culturales existentes en esta zona de Estados Unidos.

Un ejemplo es la Organización San Mesrob, que fue fundada hace dos años y en la actualidad pone al aire una audición radial de 1/2 hora todos los miércoles de 19:30 a 20:00. También publica un Boletín mensual.

La Organización Iglesia Armenia del Sur de Florida, situada en Pompano Beach (unos 40 km, de Miami), se fundó con el propósito de construir una nueva Iglesia Armenia y actualmente una Iglesia prestada, para conducir servicios religiosos cada 2 ó 3 semanas con sacerdotes de otras ciudades del país, invitados para ese propósito.

Además publica la revista Gomidás.

En la actualidad, no hay ninguna Iglesia Armenia en esta zona; la única que había en Miami fue demolida hace un año y la Administración de la Iglesia está tratando de cobrar fondos para construir una nueva. Había aquí un párroco permanente pero ya no está, no se sabe si vendrá otro.

Como en todos los países del mundo, la Unión General Armenia de Beneficencia de América celebrará el 75º aniversario de la fundación y la hará con motivo de su Convención anual que este año se llevará a cabo en el Hotel Carrilón en Miami Beach comenzando el 25 de Junio y culminando el 27 con un gran Banquete de Gala y Baile.

Nada más por hoy, me despido con un abrazo fraternal.

José Horigian

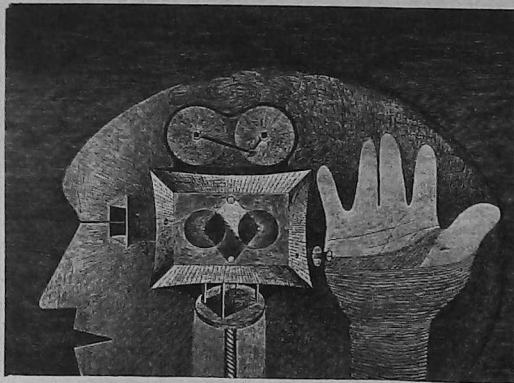
MARKARIAN EN A.M.I.A. Galería de Artes Plásticas

En la renovada Galería de Artes Plásticas de AMIA - Pasteur 633 P. Baja-, y siguiendo un ajustado plan anual de exposiciones, se ha inaugurado el último martes 9 de junio una muestra del pintor Eduardo Markarian, compuesta por catorce tintas divididas en dos series: "Los consultores" -de tamaño menor- y "Las Traducciones", de formato mayor.

Markarian nos muestra en sus últimas obras, la intención y los recursos plásticos que no disimulan la clara evidencia de hacer una pintura de clima

poético. Fantasía o imaginación, inconsciente o surreal, esta temática onírica es brindada con seguridad de oficio. El diseño es predominante y eficaz, servido por un dibujo sintético que establece una lectura rápida: Su colorido, de rigurosa entonación en cada obra, asimila la inspiración cuando llega de los pintores clásicos.

En esta, su XIV exposición individual, Markarian reafirma su larga trayectoria creativa y de profesionalidad confirmada desde 1975 por el ejercicio de la enseñanza.

Unión General Armenia de Beneficencia
1906... 75º ANIVERSARIO... 1981

BODAS DE DIAMANTE

BANQUETE
ENTREGA DE NOMBRAMIENTO A LOS NUEVOS
SOCIOS BENEFACTORES
Sábado 4 de Julio de 1981

21:30 hs.

Complejo Social Educativo Cultural y Deportivo
ALEX MANOOGIAN

ACEVEDO 1322

RESERVE SU ENTRADA

Periódico Armenio "SARDARABAD"

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL

Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsala, receptoría de avisos y suscripciones en:

BRASIL

Sr. Hrair Chahinian
Av. Cavinqui 191 - Ap. 84
Cop. 05579 - SAN PABLO
Tel. 813-6731

URUGUAY

Sr. Alberto Kemanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230

CORDOBA

Sr. Carlos Giovannolan
Libertad 1900
Córdoba/ Tel. 51-7409
Reg. Nec. Prop. Int. N° 1427944

Fotocomposición y Negativos
"IMPRESIONES BAIKAR"
Cnel. Niceto Vega 4779 Cap. Fed.

CONFERENCIA EN U.G.A.B.

(viene de pág.1)

Dr. Alberto Asseff

se sostienen por los beneficios que aparejan. Seguidamente, Asseff se adentró en la enumeración de los intereses geopolíticos argentinos en el Atlántico Sur. Expresó que ellos son:

1) **Interés político:** Acrecenar el prestigio y el poder de la Nación;

2) **Interés estratégico-militar:** Controlar los pasos interoceánicos, es decir Beagle, Magallanes y Drake. Además, la defensa de nuestros derechos antárticos;

Interés económico: Aprovechamiento de los recursos naturales que existen en el subsuelo, lecho y aguas del mar, es decir hidrocarburos (sesenta y cinco millones de m3); nódulo de manganeso, hierro y crustáceos, como el krill, para enumerar sólo los principales y cuantiosos recursos disponibles;

4) **Interés para la navegación:** definió al mar como "tejido conjuntivo", vale decir que el mar une, más que separa a los pueblos. Por tanto, al mar hay que navegarlo con buques de propia bandera, disponiendo de una flota mercante moderna y de gran porte. Además, hay que mejorar o construir la infraestructura portuaria argentina. Así, enunció los puertos: San Antonio; Madryn; S. Rivadavia; San Julián; Santa Cruz; Río Gallegos y Río Grande y los dos grandes puertos de aguas profundas que requiere la Argentina: Punta Médanos (cerca de Pinamar) y la Coronilla (en las proximidades de la frontera uruguayo-brasileña); y, finalmente, 5) **Interés para la investigación:** El país debe investigar la oceanografía, la flora y la fauna austral, etc.

Asseff concluyó su interesante disertación, seguida con atención por el auditorio, expresando cuáles son las propuestas para que la Argen-

lina consolide el dominio de su "Llanura marítima" ("La Pampa mojada", como la denominó), es decir los 3.000.000 de Km.2 del Mar Argentino. En tal sentido, postuló que el actual Territorio Nacional de Tierra del Fuego, Antártida e Islas sea dividido en tres gobernaciones: a) Gobernación de Tierra del Fuego hasta el Cabo de Hornos; b) Gobernación Antártica, con sede en Marambio; y c) Gobernación Marítima, cuya sede se instalará en las Malvinas, una vez que sean recuperadas. Insistió Asseff en la necesidad de poblar la Patagonia, enumerando los incentivos que se pueden adoptar para lograr el objetivo:

El orador aludió específicamente al conflicto que nuestro país sostiene con Chile y dijo que de su solución penden los intereses argentinos en el Atlántico. Expresó que la solución pasa indiscutiblemente por el principio de división oceánica, es decir la Argentina, en el Atlántico; Chile, en el Pacífico. Este principio posee **supremacía** sobre cualquier otro y fue consagrado por tres veces: 1881, 1893, 1902. Chile lo desconoce ahora, alentado por Gran Bretaña, ya que ambos países pretenden consumir una "maniobra de pinzas" para atenzar el extremo austral, terrestre y marítimo.

Al terminar, el Dr. Asseff agradeció a la U.G.A.B. por esta reunión y destacó los valores morales y de laboriosidad e inteligencia de los armenios, "tan argentinos como los que más".

Luego de la disertación el Dr. Asseff, el ex-presidente de la Nación y los invitados fueron agasajados con un refrigerio por parte de los miembros directivos de la U.G.A.B..

DONACION DE LIBROS

En la presente semana el Rectorado del Instituto Secundario M. Manoogian recibió una donación de Libros y revistas de parte de la Escuela de Comando y Estado Mayor de la Fuerza Aérea Argentina. Tal donación comprende temas de política, economía, estrategia, ciencias exactas y

demás fenómenos afines al ámbito de acción de la Aeronáutica, por lo que serán de gran utilidad para los alumnos del Instituto en la preparación y consulta de aspectos especiales de las ciencias.

Dicha Escuela de Estudios Superiores está dirigida por el Brigadier Jorge Benito Nisai.

Shushan Shahinian, Esteban Pamboujian y Mike Dekarmendjian, nietos y bisnietos realizarán una misa, el próximo domingo 28 de junio, en la Iglesia San Gregorio el Iluminador.

HOMENAJE AL GENERAL MANUEL BELGRANO

"Yo amé a los extranjeros que a mi Patria llegaban en las naves del mar, porque uno de ellos fue mi padre. Yo inventé la bandera, para que los hijos de la inmigración, como yo, pudieran también amarla; yo a amé a los indios, porque ellos eran el primer boceto de la humanidad en nuestro suelo y ellos me pagaron aquel amor, secundándome en las hazañas; yo amé al labriego y al artesano y por su liberación trabajé desde los días del consulado. Yo respeté a los maestros y fundé escuelas porque supe que la ignorancia es el antro de toda fatalidad en la historia. Yo recogí los muertos de mis batallas en una

con motivo de cumplirse el centésimo sexagésimo primer aniversario de su fallecimiento.

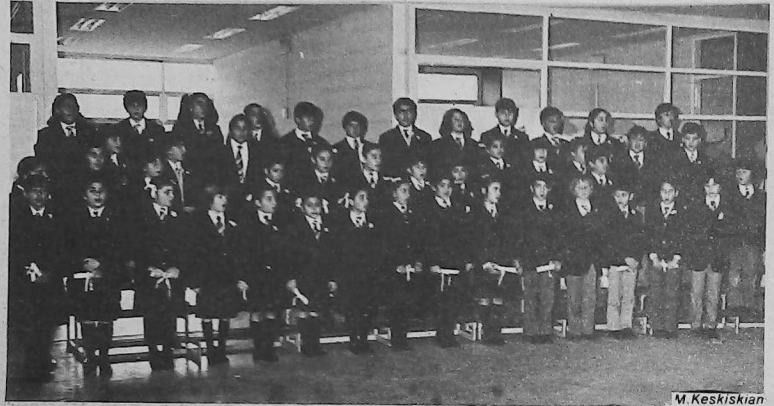
A continuación, se procedió a izar el Pabellón nacional, mientras los alumnos entonaban Aurora.

En el transcurso del acto, se escucharon las palabras del profesor Luis María Domínguez. Los alumnos de la Sección Primaria "Berdiuhí Emirian" entonaron canciones, dirigidos por su profesora de música, Sra. Diana K. de Sarafian y realizaron representaciones.

El homenaje adquirió su

mayor emoción en el momento en que los alumnos de cuarto grado, que la semana pasada visitaron el Monumento a la Bandera, sito en la ciudad de Rosario, realizaron su promesa de lealtad a la Bandera.

Por su parte, el profesor de Dibujo y Actividades Prácticas del Instituto, Enrique Valderrey, realizó la donación de un retrato del general Belgrano, de su creación, gesto que fue profundamente agradecido por los alumnos y por el rector licenciado Adolfo Koutoudjian, quien, para finalizar, dirigió unas palabras al alumnado y a los presentes.

Alumnos de cuarto grado.

M Keskiskian

tumba común y sobre sus restos puse una cruz de amor confundiendo en un solo manto de la santa tierra a los combatientes de la víspera.

La Patria fue para mí una forma perfecta de esa religión de amor y simbolizó mi propia vida y mi idea de amor en los suaves colores de mi bandera. Si hay allá abajo todavía, gente que siembran odios, díles, aunque me aclamen, que ellos me han olvidado'....

Con estas palabras comenzó el homenaje que los alumnos del Instituto Marie Manoogian de la U.G.A.B. realizaron al general Manuel Belgrano,

Debido al éxito obtenido y los propósitos de la Institución la

ESCUELA INCORPORADA ARMENIA ISAAC BAKCHELLIAN

Realizará su 2º ciclo cultural

Musica Armenia 100x100

Con un extraordinario programa, a efectuarse, el próximo sábado 8 de agosto, de 1981, a las 22 horas, nuevamente en el salón de la Institución, calle Corrales 2527, Capital.

Mas detalles, informaremos oportunamente.

COMISION DIRECTIVA

EDITORIAL:

LIBERTAD DE PRENSA,
LIBERTAD DE EXPRESION

Mucho se ha dicho acerca de la libertad, pero, en ocasiones, ella es una simple palabra de contenido hueco, y sólo adquiere su verdadera dimensión, cuando se carece de ella. En esa circunstancia, el hombre advierte perfectamente su verdadero valor, no sólo como derecho adquirido, sino como forma de vida.

El hombre es esencialmente libre desde su nacimiento; desde el momento mismo en que lanza su primer llanto, llanto de libertad, con el cual expresa su parecer, su "opinión", su forma de sentir el nuevo mundo que lo rodea. De modo que, como ser libre, puede ya expresar lo que siente.

Nuestro país se ha caracterizado siempre por su ansia de libertad, hecho que se puso de manifiesto mucho antes del grito de "¡Libertad!" de 1810. Es decir que, del mismo modo que el niño que nace libre, nuestra Argentina también quiso nacer libre y lo hizo, tratando de crecer por sí misma y conformar la Patria que hoy tenemos.

Puesto que vivimos en un país libre, cada uno de nosotros, habitantes de él, tenemos derecho a la libertad: libertad de trabajo, libertad de culto, libertad para fijar residencia en cualquier lugar de su territorio, libertad de opinión, libertad de prensa...

Hoy, que se cuestiona justamente la tan mentada libertad de prensa, a raíz de ciertos lamentable episodios ocurridos al diario "La Prensa" que a lo largo de más de una centuria se ha caracterizado por ser el defensor de la libertad del hombre, deberíamos establecer claramente su importancia. Si el hombre, como ser pensante, tiene derecho de sentir, ver y discernir acerca de hechos, de determinada manera, también tiene derecho de opinar y difundir su pensar de manera oral y escrita.

Cualquier acción, orientada a reprimir su opinión, atenta contra derechos legítimamente adquiridos: la libertad de prensa y la libertad de expresión.

La prensa sólo es eficaz si es libre, y cumple mucho más acertadamente su función si, además de difundir noticias, de cualquier índole, puede expresar su opinión acerca de ellas.

No todos opinamos igual, ni pensamos de la misma manera, cada uno de nosotros enfoca las cosas desde su punto de vista o las mira con una óptica diferente; de modo que qué mejor que reunir todas esas opiniones y cotejarlas para sacar una propia conclusión en busca de un beneficio común.

Sin embargo, como en todas las épocas, hay personajes que no comprenden la importancia de decir la verdad, ante las cosas; y, justamente, ellos son los que provocan situaciones que son verdaderos atentados físicos y morales, como la agresión al destacado periodista Manfred Schonfeld, con el cual se materializa una agresión a la prensa en general.

Es indudable que, hoy más que nunca, en la Argentina, todos debemos aportar nuestro grano de arena para levantar al país, engrandecerlo y lograr todas las aspiraciones. Cada uno de nosotros lo hará desde su posición; y, en ese largo proceso de engrandecer la Patria, la prensa tendrá un rol muy importante que cumplir, que sólo podrá realizar si tiene libertad.

"Sardarabad", desde su creación se ha aliado con la libertad y la verdad y ésa será su línea de conducta en los años sucesivos, pues es la única que le reporta la confianza y el apoyo del público lector.

La prensa, en nuestra colectividad, tiene la obligación de difundir las noticias con veracidad, aunque con ello queden al descubierto algunos aspectos negativos de los hechos.

De nada sirve poseer una prensa que muestre únicamente fases positivas; muy por el contrario, además de resaltar lo loable y ejemplificador, hay que mostrar las deficiencias para buscarles una solución, que quizás, con el aporte de la opinión pública tengan una solución, si no más rápida, quizás, diferente.

Por todo esto es importante y necesario que la prensa sea libre; sin libertad, no habrá posibilidad de elegir entre lo positivo y lo negativo; tendremos sólo un camino a seguir, y ése, justamente, dependerá de la voluntad de nuestros dirigentes.

INSTITUTO DE LAS ISLAS MALVINAS y TIERRAS AUSTRALES ARGENTINAS
Sarmiento 1334 - 1041 CAPITAL FEDERAL - T.E.: 567-5863

Buenos Aires, 10 de junio de 1981

DECLARACION DEL INSTITUTO DE LAS ISLAS MALVINAS

Con motivo de conmemorarse un nuevo aniversario de la promulgación del decreto del 10 de junio de 1829, por el que se instituyó el "Comandante Político y Militar de las Islas Malvinas y las Adyacentes al Cabo de Hornos, en el Mar Atlántico", y del 10 de junio de 1770 en que las fuerzas de Juan Ignacio de Madariaga expulsaron de Puerto Egmont a los intrusos británicos, el Instituto de las Islas Malvinas y Tierras Australes Argentinas reafirma ante la ciudadanía los siguientes principios:

- 1) La restitución de las islas Malvinas, Georgias del Sur (o de San Pedro) y Sandwich del Sur al patrimonio nacional es una meta irrenunciable para todos los argentinos.
- 2) La inviolabilidad de la soberanía sobre todo el litoral atlántico, desde el Río de la Plata hasta el Cabo de Hornos, no puede ser cercenada sin afectar el honor nacional.
- 3) Las sucesivas y recientes manifestaciones provocativas del Reino Unido en el sentido de congelar las negociaciones, ceder la soberanía pero arrendar "sine die" las islas, pelearlas con habitantes de Santa Elena, o establecer un con dominio, así como los avisos publicados tratando de amenazar a las empresas petroleras que por encargo de nuestro país explorarán el Mar Argentino, son nuevas muestras del desconocimiento británico de las resoluciones y consensos de las Naciones Unidas tendientes a solucionar el diferendo sobre la soberanía de las islas.
- 4) Ante estos hechos, agravados por las recientes declaraciones de un alto jefe naval chileno que desnudan la intención de inmiscuirse en el Atlántico Sur, desconociendo al mismo tiempo los derechos argentinos y la solidaridad americana, no cabe otra alternativa que una actitud firme de nuestro país en defensa de su integridad territorial y marítima, actitud que debe manifestarse en forma continuada sin altibajos ni concesiones.

El Instituto de las Islas Malvinas y Tierras Australes Argentinas se hace un deber alertar a las autoridades y población que cualquier debilidad, complacencia o renunciamiento significará una nueva amputación del espacio argentino que es el precioso legado que debemos a nuestra posteridad.

GABRIEL MARIANO ARSELMO
SECRETARIO GENERAL

JORGE ALBERTO FRAGA
CONTRALMIENTE (P.E.)
PRESIDENTE

SENADOR PAUL TSONGAS:

"AMIGO DE LOS ARMENIOS"

El senador Paul Tsongas de Massachusetts, fue nombrado "Amigo de los armenios", durante la reunión de clausura de la 79ª Asamblea Anual de la Diócesis de la Iglesia Armenia de América, realizada en la Iglesia "St. James" de Watertown, Massachusetts.

Esta distinción se entrega a toda persona que, con su acción, contribuye y ayuda a los miembros de la comunidad armenia de los EE.UU.

Al recibir la distinción, el senador Tsongas, que es descendiente de griegos, expresó su simpatía por los armenios de la Iglesia Apostólica Armenia para la América del Norte, fue el encargado de entregar la distinción. En esa ocasión, mani-

festó que el título era otorgado al senador Tsongas por ser un hombre apasionado, cuyo trabajo está destinado a elevar la dignidad humana y luchar en contra de las injusticias. Tsongas y los griegos, pues dijo, que, a lo largo de su historia, ambos

pueblos sufrieron mucho y prometió seguir luchando por los derechos humanos de los armenios.

En la ceremonia, a la que asistieron importantes personalidades gubernamentales y monseñor Torkom Manoukian

ՈՒՐԱԳՐԱԿԱՆ

Դեպի Արմատական հասկացողություն

Առաջին անգամ չէ որ սխալանքներու և տարակարծութիւններու հետեանքով կը խանգարուի գաղութիս անդորրութիւնը: Բայց կը թուի թէ մեր մօտ ախտաւոր վիճակ ստացած է այս երեւոյթը, քանի որ անպայման պատրուակ մը կը ստեղծենք որպէսզի տեղի անտեղի միջադէպեր պատահին:

Եւ ընդհանրապէս անոնք ծնունդ կ'առնեն ճիշդ այն օրերուն երբ պայման կը ներկայանայ և կամ կը խորհիմք համազգայութիւնը գործունէութեան մը ձեռնարկել: Դասաբաժնօրէն, Հայց, Առաք. Եկեղեցու Հոգաբարձութիւնը համակ կ'ողողարկէ կազմակերպութիւններու և հաստատութիւններու և զանոնք կը հրապարակ համագործակցութեան: Անոնցմէ շատերը կը կատարուին մետասանկերոյ պահուն, հապճեպով, ու նոյնքան հապճեպով կ'առնուին որոշումներ, որոնցմէ ոմանք անընդունելի կը դառնան, կամ կը ձեափոխուին անկանկալօրէն:

Աւելի մանրամասնութեան չենք մտներ: Միայն կուզենք ընդգծել թէ յորքէ մը մնալուն աշխատանքի կը կարօտի կողմերու փոխաբերութեան ստեղծած պատրաստութիւն մը: Կըսենք մնալուն, որովհետեւ պարագայական համատեղումները որոշ հիմքի մը չեն կործիր, շունենալով արմատական հասկացողութեան մը պատրաստութիւնը:

Մենք արմատական կընդունինք՝ ամենալայն իմաստով համագործակցութիւն մը, որը միայն որոշ թուականներու նշումով չի վերջանար, այլ կ'ընդգրկէ գաղութին ընկերային և հասարակական կեանքին տրամադրութիւնները և ձգտումները, ուր կազմակերպուողները պարտուի միջնորդ և հաղորդութեան կեղծում հանդիսանալ, ինչպէս ըսինք մեր նախորդ համարով, միակ մամին մը առաջնորդութեան ներքին:

Այդ մարմինը, ուր հասարակապէս իրենց մասնակցութիւնը բերելու են կազմակերպութիւններու ու անոնց թերթերուն ներկայացուցիչները, եթէ անհրաժեշտ նկատուի, կրնայ ունենալ զանազան յանձնախումբեր, որոնցմէ ամեն մէկուն կը արտի շատուկ պաշտօն մը:

Անընդունելի է մեզ համար, Հայց. Առաք. Եկեղեցու Հոգաբարձութեան վերոյիշեալ իմաստով հեղինակութիւնը, որքան ատեն այնտեղի անդամները միատարր են և կը պատկանին միակ կազմակերպութեան մը: Անոր կարգադրութեամբ եղած որեւէ ձեռնարկ, ոչ թէ կանուխ, այս կամ այն պատճառով պիտի ունենայ անընդունելի կողմ մը հակառակ բարի կամեցողութեան յումպետու վատնող մտքերուն:

Հասկնալի է և շատ բնական ինչ որ կ'ըսենք, որը պահանջք մը չէ այլ՝ դրական թելադրանք ուղղում՝ նոյնիման Հայց. Առաք. Եկեղեցու յարգու Հոգաբարձութեան, մասնատրապէս, քանի որ կըրնին կիս մ պիտի ըլլայ առաջին քայլը առնող այս ուղղութեամբ, իբրև վերին մարմին, հովանաւորութեամբ Պատուիրակ Սրբազան Հօր:

Նախագահ Ռանըլտ Ռեկըն Հայկ. Յեղասպանութեան մասին

Ստորե կու տանք նախագահ Ռեկընի յուշագիրը, Արհաւիրքի և Յեղասպանութեան մասին, ուր ակնարկութիւն կայ նաեւ Հայկական Յեղասպանութեան:

Միացեալ Նահանգներու Քանդիտը հաստատեց Միացեալ Նահանգներու Արհաւիրքի Յիշատակի Յանձնախումբը՝ ստեղծելու համար արդող յիշատակարան մը Նացի Արհաւիրքի զոհերուն համար: Անոր նպատակն է որ մարդկութիւնը երբեք չկորսնցնէ յիշողութիւնը այն օրերու, երբ մահուան ճամբարներու որդականը արատաւորեց մեր աշխարհի պատմութիւնը:

Երբ Ամերիկա և իր դաշնակիցները ազատագրեցին այս սարսափի ահաւոր վայրերը, աշխարհ անդարարման այն չարիքին ողբերգութեան, որուն դէմ յանդիման գտնուած էր Ք. Աշխարհամարտի այդ օրերուն: Այդ անուններէն իւրաքանչիւրը - Օսուիչ, Պիկերմուպտ, Տաշօ, Թրեյնինքա և շատ ուրիշներ - հոմանիշ դարձան սոսկում:

Կազի սենեակները, անմարդկային կիզարանները, միլիոնաւոր մահերը և հազարաւոր մարդիկ՝ որոնք վերապրեցան անդարմանելի սպիներով, բոլորը այլ ապօր մաս կը կազմեն պատմութեան խոճմտանքին: Յախտանքն այնքան է յիշենք, թէ որչափ բանակահին է քաղաքակրթութիւնը, որքան կարեւոր է ազատութիւնը և որքան հերոսական է մարդկային ոգին:

Անոր նախորդը ՀԱՅՏԻՑ ՏԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ և անոր յաջորդող քամպոսիացիներու ցեղասպանութեան նման Արհաւիրքի դասերը երբեք պէտք չէ մոռնուին, ինչպէս նաեւ շատ մը այլ ժողովուրդներու կոսած նման հալածանքները:

Ազգային և քաղաքացիական ձեռք յիշելու համար Արհաւիրքը, իբրև իր իրատարբեան մասնիկ, Արհաւիրքի Յիշատակի Յանձնախումբին թելադրուած է նշանակել Յիշատակութեան Օրեր, ինչպէս նաեւ քաջաբեր ու հովանաւորել պատշաճ հանդիսութիւններ Միացեալ Նահանգներու տարածքին: Այս տարի, ազգային Յիշատակութեան Օրերը պիտի յարգուին Ապրիլ 26-էն մինչև Մայիս 8:

ԱՐԿ, ՈՒՐԵՄՆ, ԵՍ, Ռանըլտ Ռեկըն՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահն, այսու կը հրապարակ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդը համապատասխան ուսումնասիրութեամբ, աղօթքով և յուշահանդէսներով յարգելու մահուան հանդիսութիւնը ազատագրութեան այս հանդիսատարեղանը, իբրև յարգանքի տուրք մը ազատութեան և արդարութեան ոգիին, որուն պահպանումին համար այնքան ուժգնօրէն ու քաջաբար կողեսցալ ամերիկացի ժողովուրդը:

ՈՐՈՒՆ, ԻՔԲԵՒ ՎԿԱՏՈՒԹԻՒՆ, պատեղ ստորագրած են, Ապրիլ 22-ին, մեր Տիրքը՝ հազար ինը հարիւր ութսունէն և Միացեալ Նահանգներու Աճկախութեան՝ երկու հարիւր հինգ թուականին:

ՌԱՆԸՆՆ ՌԵԿԸՆ

ԱՐԶԱՒՈՐԻՔ ԶԸՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՕՐԵՐ

Յուշագիր՝

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Նախագահին կողմէ

ՏԻՐՈՒՆԻ

ՄԱՀ՝ ԱՍՍՏՏՈՒՐ ՀԱՍՏԵԱՆԻ

Յունիսի 18-ին իր մահկանացուն կենքէ ՔԲԸՄիութեան հաստատար անդամներէ՝ Ասատուր Հայանուր: Հանգուցեալի թաղման արարողութիւն տեղի ունեցաւ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցու մէջ և մարմինը ամփոփուեցաւ Հայկական Գերեզմանատան մէջ:

Ասատուր Հայանուր ծնած է Մարշ 1917 ին և պատանի տարիքէն կրած է ջարդերու և հալածանքներու դառնութիւնները, որուն հետեանքով կորսնցուցած է իր ճնողքները: Փոքր տարիքէն կ'առնուի ՔԲԸՄիութեան հովանին տակ՝ նախ Տէր Զօրի Քեղեկեան որբանոցին մէջ ապա՝ Կիպրոսի Մեղգոնեան Կորական Հաստատութեան մէջ, որուն առաջին շրջանաւարտներէն է ըլլալ:

Ասատուր Հայանուր մօրէն հետեւած է գաղութին ազգային-կեղեցական կենտրոնին: Միշտ ալ հպարտութեամբ արտայայտուած է ըսելով թէ ինք իր կեանքը կը պարտի Պօղոս Նուպար Փաշային հիմնած Միութեան: Այս գզացումը ինք կրցած է փոխանցել իր զաւակներուն՝ Համբարձումին, որ ՔԲԸՄիութեան Պոէճու Արեւի Մասնակցի վարչական է, և Մարկարիտային որ Հայկական Պարբերու ուսուցչուի է Մարի Մանուկեան Կըրթական Հաստատութեան մէջ:

մահ՝ ՏԻՎ. ԱՐՈՒՍԵԱԿ ՎԱՐԿԱՊԵՏԵԱՆԻ

Խոր կակիծով կ'արձագանգեն մահը գաղութիս այնքան ծանօթ և սիրելի դէմքերէն Տիվ. Արուսեակ Պաղտասարեան-Վարդապետեանի որ պատահեցաւ անցեալ շաբթուայ ընթացքին և անկիթար թողուց իր հարազատները՝ Պր. Լեւոն Վարդապետեանը, զաւակները ու պարագաները:

Իր կեանքին ու տարած աշխատանքներուն մասին պայմերէնի մէջ տրուած ըլլալով մանրամասն տեղեկութիւններ, այսու Ստարուրապատի մէջ ընտանիքին կողմէ կուզանք մեր խորին վշտակցութիւնները յայտնել Պր. Լեւոն Վարդապետեանին և իր զաւակներուն՝ Էմա, Կրկերիո և Խորխէին:

CORO GOMIDAS

Con el patrocinio de Su Eminencia Monseñor David Sahagian, primado de la Iglesia Armenia en Sud América, invita al homenaje a Baruir Sevag, en el décimo aniversario de su muerte. Disertará el Padre Arsham Bozoian Participarán la Soprano Siran Zorian y recitarán jóvenes valores de la colectividad. Se realizará el viernes 26 de junio a las 21 hs. en el Centro Armenio.

ENTRADA LIBRE

Կոմիտաս Երգչախումբ

Հովանաւորութեամբ Հայրապետական Պատուիրակ Դափք Եսիակ. Սահակեանի, կը հրապարակ յուշ երկնայեան նոսրութեան բանաստեղծ Պարոյր Սեաակի մահուան 10րդ տարիկիցին:

Կը դասախօսէ՝ Տէր Արշաւ Վին. Պողոյեան Գեղարուեստական յայտագիր մասնակցութեամբ սորբօ Սորան Զորեան և երիտասարդ ուսանողներու՝ ամուսնացած Տեղի պիտի ունենայ յունիս 26 ուրբաթ ժամը 21-ին Հայ Կեղորոնի սրահին մէջ:

ՄՈՒՏ-ՔԸ ԱԶԱՏ

Instituto Marie Manoogian "BAILE" Sábado 27 de junio 22 horas Acevedo 1322- Cap.

NEWOS CASSETTES ARMENIOS Paul Baghdadlian Georgi Minassian Adiss Harmandian Tel. 773-2820 Acevedo 1322 772-2617

Unión General Armenia de Beneficencia EN SU 75º ANIVERSARIO LIGA de JOVENES

Cocktail Danzante XENON discotheque 8 de Julio 22 hs. INVITACION ESPECIAL Av. Libertador 1965 - Olivos ESTACIONAMIENTO PROPIO

Միջազգային Քաղաքական անցուղարձ

ԻՐԱՆԷԼԵԱՆ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ

Ֆրանսայի կողմէ Թամուզ-գի մէջ, -Իրաք- կառուցուած անտիական կայանի ղեկ խորհրդի անդամները յիշատակում են, առնեն-տու եւ տպու նման համաձայ-նութիւն մը տեղի ունեցաւ:

Մ. Նահանգները բերանացի զատապարտութեան մաս-նակցութիւն պիտի բերէին որուն փոխարէն արաբական երկիրները եւ անոնց բարե-կամները ետ պիտի առնէին Իսրայէլը հակոցութեան են-թարկելու ծրագիրը, ինչ որ կրնար զժուարտութիւններու մատուցել Իսրայէլը, բայց այս կերպով Ամրեիկեան վեթոն չէր զբացած պիտի ըլլար:

Գած եւ Իրենց վեթոն գործա-ծած ըլլային, որուն շատ քիչ անգամներ ղեկավարած են, առնեն-տու եւ տպու նման համաձայ-նութիւն մը տեղի ունեցաւ:

Մ. Նահանգները բերանացի զատապարտութեան մաս-նակցութիւն պիտի բերէին որուն փոխարէն արաբական երկիրները եւ անոնց բարե-կամները ետ պիտի առնէին Իսրայէլը հակոցութեան են-թարկելու ծրագիրը, ինչ որ կրնար զժուարտութիւններու մատուցել Իսրայէլը, բայց այս կերպով Ամրեիկեան վեթոն չէր զբացած պիտի ըլլար:

ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԱՅԻՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Դեռ առկա է Ֆրանսական ընտրութիւններու հարցը, հակառակ անոր որ Ապրիլի վերջերէն ի վեր գոյութիւն ունի ան: Առային ձեռքին տե-ղի ունեցաւ նախագահական աշխատանքներ, որոնց արդիւն-քը մեծ հարցականի մը վերած-եցաւ եւ եղան շարք մը հա-շիւներ, հասանակատութիւն-ներու մասին: Ապա եկաւ Միթթէրանի յաղթանակով վերջացած մայրեան նախա-գահութեան յանձնումը:

Յաղթանակ մը, ուր յայտնի չէր թէ համայնավարներն ինչ աստիճան զօրակգ պիտի հանդիսանային ընկերվա-րական թեկնածուին եւ թէ ինչ չափով խոտուածներ առած էին անոնք, Իրենց երեսմ օ-ժանդակութեան համար:

Բայց Միթթէրան, նախա-գահական ընտրութիւններէն առաջ հաղորդած էր թէ ամ-բողջապէս պիտի նորոգէր օ-րէնսդիր ժողովը -որ տարի-ներէ ի վեր ժխաբար Տէսթէնի օրով չէր պատահած - երբ տակաւին որոշ չէր ընկեր-վարականներու յաղթանակը: Իր հաղորդումը կերպով մը րոպէական արտայայտու-թիւն մըն էր որ կը միտքը ձախակողմաններու թուէ-ները ապահովելու:

Համաձայն Հինգերորդը Հանրապետութեան Սրագիր կանոնադրային պահանջ-ներուն որ ստեղծուեցաւ Տը 4օլի կողմէ, Օրէնսդիր Մարմնի կազմութեան հա-մար ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան երկու անգամէն: Առաջինը տեղի ունեցաւ ան-ցեղ կիրակի, իսկ երկրորդը տեղի պիտի ունենայ այսօր, (26-6-81):

Առայինը վերջացաւ Միթ-թէրանի անպատեհի յաջու-ղութեամբը: Այնքան յաջող, որ ի՞նչ այսօրուան ընտրու-թիւնը եւս ունենայ նախկի-նին արդիւնքը, կամ անկի/ շնչտուի ան, ընկերվարական նախագահը, կրնայ նախա-գահին համաձայնութիւննե-րու եւ ունենայ, այլ իսկ իր-ակցութիւններու հետ եւ իր անհատական մեծամասնու-թեամբը նեցուկ կենայ խոր-հրդարանային ժողովներու:

Բազմաթիւ երեւոյթներ կարծի կ'ուտան թէ Ֆրանսացի հասարակ զաղաքացին Միթ-թէրանին ի նպաստ նախա-գահի իր թուէն տուած է զայն փրկելու համար ծայրայեղ ձախակողմաններու այնկ-ցածութեան դիմելու ստիպողու-թեանն եւ անոնց ձեռքը ի նյա-նով վտանգէն:

Այսու հանդեմ, երկրորդ ընտրութիւնները դեռ որոշ չեն եւ Միթթէրան չի կրնար շատ ալ վստահութեամբ լեցուիլ, եթէ երբեք յանկար-ծակնօրէն Տէսթէնին կող-մընակցները փոխադարձին նախագահին ապահոված յաղթանակին եւ աշխատանք խորհրդարանին մէջ աժող սպահովելու արշաւը շղթա-յագրծել:

Հետեւաբար, Միթթէրան եւ ընկերվարականները բաց թողած են այն գուռը որ հա-մայնապարտութեան համադր-ծակցութիւն կը խոտանայ:

ԴՊՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍՐԱԹՈՒԻՆԻԻ ՀԱՄԱՐ

ձիովանի Սրաթոյինի, ինչպէս սովորական է Իտա-լիոյ մէջ կատալարութիւն կազմելու համար, շարունա-կեց պաշարի ներկայացող զժուարտութիւններու դէմ: Մասնաւոր որ, Հանրապե-տեան փոքրիկ կուսակցու-թեան պետը ըլլալով, սղիպ-ած է զգոյշ կարուի թիւով իրմէ զերապա խմբակցու-թիւններու հետ եւ նկարի-զերը խաղալ: Իտալական ներկայ տաղանային մէջ եր-կու կարեւոր երեւոյթներ գոյութիւն ունին, որոնք, երկրորդ աշխարհամարտի ատարուն ի վեր անհանգիստ վիճակի մը մէջ կը պահեն երկրորդ: Մէկը՝ ահաբեկչու-թիւնը, որ երէկ եւս քանի մը կրեւր խնց, միւրը՝ անաբ-րոյականութիւնը, որ չետզ-հետէ կը բացայայտուի իր խորհրդարանութիւնովը:

Անոր, օրէ որ յայտնաբեր-ւած ճիւղաորումները, այս-պէս կոչուած Փրոփականը 2 Լոժին կը բացահայտեն, որը կը կատալարուի խորհրդա-տուր Լիւթօ ձեկի կողմէ: Անոր դէմ ձեռնարկման հը-րամանագիր մը արդէն գոյու-թիւն ունի, բայց անկարելի է զայն գտնել անոր համար որ որոշ տեղ մը չունի: Կը կար-ծուի թէ այդ տեղը կը գտն-ուի հարաւային Ամրեի-կայի մէջ: Նախ խոտուեցաւ մէջ ըլլալ, կամ Ուրուկուայի, իսկ վերին լուրերու համա-ձայն Բարկանայ կ'ըսուի: Այս խոտուեցութեան մէջ, ամէն պարագայի Իտալիա ընտրութիւններու աշխա-տանքներուն ձեռնարկին: Անկասկած որ միջուրտը բնական արտայայտութեան մը եւ դեմոկրատական միասնութեան մը համար ըն-դունակ չէ, երբ ահաբեկչու-թիւնը զինեալ կը շարունակէ գործել, ինչ զաղափարա-կանութեան կողմ պատկանի, եւ պետութիւնը զոնէ երե-տուցեալ կարող չէ խաղա-ղատէր ժողովուրդին անհրա-ժեշտ սպահովութիւնը տալ:

ՀԷՅԿ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԵՒ ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ շաբթուայ կարեւոր երկրորդութիւններէն մէկը կը կազմէ նաեւ Մ. Նահանգնե-րու Պետական Գործողար զօրավար Հէյկի Ֆինաստանի:

մէջ ունեցած տեսակցութիւն-ները մասնաորապէս փոխ-վարչապետ Տէնջ Միտօփինկի հետ, որը հակառակ եղած կրկնակի ծանցումներուն թէ զաղաքական գործուն կանգնէ հեռացուած է, կը շարունակէ ըլլալ անհրաժեշտ միակ ան-ձը յոյնիքնը՝ իր պետու-թեան խոսքովը՝ որ կրնայ վա-րել զերապոյն կարեւորու-թիւնն ունեցող Հարցեր:

Կ'ան ըլլալով կը գործէ թի-ղիւնապէս, կամ հաստ-նակը անոնց, նախորդա-բար՝ Առաջինը ծանր կը կը-րնէ՝ Սովետական Միութեան դէմ բուն արտայայտու-թիւններ ունեցաւ, մասնա-որաբար զինտրական Հարցերու շուրջ, որոնք Տէ-նջի խորութեանը մէջ երե-ւային երաժշտութեան այն-հնչած ըլլալու են: Անկեղծ, կը կարծենք թէ խոտուեցու-թէ Հանոյի է կը Հարա Արեւ-ելան Ասիոյ վրայ ինչեղու-մասին: Ինչ որ այ ըլլալ, Ու-աշինկիքնի եւ Բէքինի միջ-գիտուողական համադր-ծակցութեան մը հասանակ-նութիւնը ծայր տուած է, ան-չուշտ համաեռաստիճանի վրայ թը խորհինք թէ, Հէյկի գիտէ ինչ որ կ'ընէ եւ ինչ որ կ'ընէ: Մտահան ընելու չէ որ, թէ եւ հակամտակցութեան չինացիները Փէքինին կախ-եալ են եւ այնքան համայնա-վար են, որքան ուսուցիչ ո-րոնք Մոսկուայէ կախեալ են:

Պարկաստանի մէջ նախա-գահ Ապուհասան Պան-Մատրի ճակատագիրը կախե-ալ է Իրեն դէմ շղթայագրծու-ած Հայաստանի, որ սկսած է Մէջինի հրամանով, արմա-տականներու կողմէ: Բայ-ժողովուրդը որ զինքը ըն-տրեց, կ'աշխատի զայն պաշ-պանել փողոցային պայքա-րներով:

Հասանական է որ ինչեղու-մտեւանդութիւնը ինքեղեղ պարտաբերէ:

Միջազգային Բաղադրական անցուդարձ

ԻՐԱՆԷԼԵԱՆ ՅԱՐԱՑԱԿԱՄԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ

Փրանսայի կողմէ Թամուզ-գի մէջ, իրար- կառուցուած աթոռական կայանի դէմ խռովական օբյեկտներու յարձակումը որ շարժութեամբ պը-տակուեցաւ, տեսնել կարճ մասնակ մը, ինչ որ աւելին կը պահանջէ այս կարգի կայ-ճակնային գործողութիւն մը:

Բայց իր անդրադարձը կը շարունակէ տակաւին, քննա-դատութիւններով, բողոքնե-րով եւ քաղաքական ու հրա-տարակալական շահագործու-մանով: Առայժմ, Միացեալ Ազգիներու կազմակերպութիւնը միաձայնութեամբ դատապար-տեց իրադէյի ընթացքը:

Քննադատութեան արժանի է թէ ինչպէս զարգացաւ եղի-լութեան անդրադարձը:

Ի սկզբանէ այդ եղաւ ընդ-հանուրին կողմէ, «պայտո-նական արբիւրներու համա-ձայն» ա սերժանտ կառավար-ութիւններու կողմէ եւ ոչ այնքան՝ մամուլին: Ապա ա-ւելցան պաշտօնական քան-քերներու քննադատութիւնը մասնաւորապէս Արեւմտեան կողմի- զոր կարելի է կոչել «Պաղտաբ»-ը, երբ Նոյն-ինքն Մ. Նահանգներու Նախագահ Ռեյքըն, միակ, հաս-կանելի գտաւ դէպքը, զայն չընկալելով դրականատնու-մանը, որոնց հետ դէմ յան-դիման գտնուած իրար ըլլալ իրարայեղան պետութիւնը:

Փրանսայի նորընտիր Նախագահ Միթթէրան, որ ընդ-դիմադրութեան շրջանին կը քննադատէր ժ. Տէպիէի ֆրանսե-արաբական մտե-ցումը, այժմ, Նոյնը կ'ընէ ճակատադրականօրէն, Փրան-սե իրարայեղան եւ ֆրանսե-արաբական կապերու մէջ, ընդդիմադրութեան անցած ը-լով պետութեան գլուխը:

Իրեւն պետութիւն հակելու է, այլ շարքերու կարգին իր սեփական պետութեան նաֆ-թային շահերը:

Ի վերջոյ, Միթթէրան խը-տու դատապարտեց իրարայեղ-ու միջնեւ իսկ որոշում առաւ նոր աթոռական մը կառու-ցել իրաքի մէջ յատկիկայ տարիներուն:

ԱՊԱՀՆՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՆՈՒՐԿԸ

Անդրադատարկ Միացեալ Ազգիներ կազմակերպութեան Ապահովութեան Նորհուրը-դին այս մասին առած որո-ւշումին, կարելի է ըսել թէ՛ Նորհուրը ինքը առանձինն հարազատ պատկերներ է հոն տիրող ներդաշնակութեան, իսկ տարբեր այսպէս կոչ-ւած՝ Միացեալ Ազգիներ կազ-մակերպութիւնը, իր լայն մասնով: Բացայայտօրէն, տարիներու ընթացքին ան վերածուած է դասելոյ:

Հարցը կը կապուած ինչ որ աւելի շտույ Ռեյքըն եւս իր յայտարարութեան մէջ ըսաւ-միաձայնութեամբ դատա-պարտելու մէջ՝ իրարայեղ-Որդէն թէ Միացեալ Նահանգ-ներ այս որոշման ընդդիմա-

ցած եւ իրենց վեթոն գործա-ծած ըլլալին, որուն շատ քիչ անգամներ դիմած են, առնե-լու եւ մարտնան համաձայ-նութիւն մը տեղի ունեցաւ:

Մ. Նահանգները բերանա-ցի դատապարտութեան մաս-նակցութիւն պիտի ընդէին որուն փոխարէն արաբական երկիրները եւ անոնց քարե-կամները ետ պիտի արտէին իրարայեղ հակողութեան են-թարկելու ծրագրեր, ինչ որ կրնար դժուարութիւններու մատնել իրարայեղ, բայց այս կերպով Արեւիկեան վեթոն չէզոքացած պիտի ըլլար:

ՀԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ ՃԻՆԱՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Դեռ առկայ է ֆրանսական ընտրութիւններու հարցը, հակառակ անոր որ Ապրիլի վերջերէն ի վեր գոյութիւն ունի ան: Առայժմ ձեռքին տե-ղի ունեցաւ նախագահական այնատանգերը, որոնց արդիւն-քը մեծ հարցականի մը վերա-ծեցաւ եւ եղան շարք մը հա-չիւներ, հաւանականութիւն-ներու մասին: Ապա եկաւ Միթթէրանի յաղթանակով վերջացած մայիսեան նախա-գահութեան յանձնուած: Յաղթանակ մը, ուր յայտնի չէր թէ համայնաբար ինչ անտիճան զօրավիգ պիտի հանդիսանային ընկերվա-րական թիկնածուին եւ թէ ինչ չափով խոստումներ առած էին անոնք, իրենց բերած օ-ժանդակութեան համար:

Բայց Միթթէրան, նախա-գահական ընտրութիւններէն առաջ հաղորդած էր թէ ամ-բողջապէս պիտի նորոգէր օ-րէնսդիր ժողովը՝ որ տարի-ներէ ի վեր ժխտաբար Տէպիէի օրով չէր պատահած՝ երբ տակաւին որոշ չէր ընկեր-վարականներու յաղթանակը, իր հաղորդումը կերպով մը րոպէական արտայայտու-թիւն մըն էր որ կը միտէր ձախկողմաններու ջուէ-ները ապահովելու:

Համաձայն Հինգերորդը Հանրապետութեան Մրաքիը Կանոնադրանին պահանջը-ներուն որ ստեղծուեցաւ Տը 4օրի կողմէ, Օրէնսդիր Մարմին կազմութեան հա-մար ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան երկու անգամ մէջ: Առաջինը տեղի ունեցաւ ան-ցեալ կիրակի, իսկ երկրորդը տեղի պիտի ունենայ այսօր, (26-8-81) 11

Առաջինը վերջացաւ Միթ-թէրանի անպատեղի յաչո-ւած՝ Միացեալ Ազգիներ յաչո-ւած կազմակերպութիւնը, իր լայն մասնով: Բացայայտօրէն, տարիներու ընթացքին ան վերածուած է դասելոյ:

Բազմաթիւ երեւոյթներ կարծել կուտան թէ ֆրանսացի հասարակ զարգացող Միթթէրանին ի նպատակ Նախա-գահի իր ջուէն տուած է զայն փրկելու համար ծայրայեղ ձախկողմաններու արկա-ցութեան դիմելու ստիպողու-թեանէն եւ անոնց ձեռքը իյնա-լու վտանգէն:

Այսու հանդերձ, երկրորդ ընտրութիւնները դեռ որոշ չեն եւ Միթթէրան չի կրնար շատ ալ վստահութեամբ լինելու, եթէ երբեք յանկար-ծակասօրէն Տէպիէին կող-մանակիցները փոխադարձին Նախագահին ապահոված յաղթանակին եւ աշխատի խորհրդարանին մէջ ստի-պապահովելու արշաւ մը շղթա-յազերծել:

Հետեալաբ, Միթթէրան եւ ընկերվարականները բաց թողած են այն դուռը որ հա-մայնավարներուն համազօր-ձակցութիւն կը խոստանայ:

ԴՌՈՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍԲԱԹՈՒԼԻՆԻԻ ՀԱՄԱՐ

Ճիւղանի Սրաթոյնի, ինչպէս սովորական է իտա-լիոյ մէջ կառավարութիւն կազմելու համար, շարունա-կեց պայքարիլ ներկայացող գժուարութիւններու դէմ: Մասնաւոր որ, Հանրապե-տական փոքրիկ կուսակցու-թեան պետ ըլլալով, սղիպ-ւած է զգոյշ վարելի թիւով իրմէ զերազա խմբակու-թիւններու հետ եւ նկարի-զորը խաղալ: Իտալական ներկայ տաքնային մէջ եր-կու կարեւոր երեւոյթները գոյութիւն ունին, որոնք, երկրորդ աշխարհամարտի անարտէն ի վեր անհնազա-տ վիճակի մը մէջ կը պահեն երկիրը: Մէկը՝ անաբեկու-թիւնը, որ երէկ եւս քանի որ գոհեր լիցեց, միւսը՝ անաբ-րոյականութիւնը, որ հետը-հետէ կը բացայայտուի իր խորհրդարարութիւնով:

Անոր, օրէ օր յայտնաբեր-ւած ճիւղարարութեանը, այս-պէս կ'ուղտած «Փորձակաւոր 2 Լոժէին կը բազմանան, որը կը կառավարէ խորհրդա-տը Լիսիո ձեւիլի կողմէ»: Անոր թէ՛ մը՛ մը՛ ձեւերով հը-րամանագիր մը արդէն գոյու-թիւն ունի, բայց անկարելի է զայն գտնել անոր համար որ որոշ տեղ մը չունի: Կը կար-ծուի թէ՛ այդ տեղը կը զբա-նըւի Հարապային Ամերի-կայի մէջ: Նախ խոստեցաւ թէ ան կրնայ Արեւիկեան յի-մէջ ըլլալ, կամ Լիւրտուայի, իսկ վերջին լուրերու համա-ձայն Բարակուայ կ'ըսուի: Այս խոստեցութեան մէջ, ամէն պարագայի Իտալիա ընտրութիւններու աշխա-տանքներուն ձեռնարկեց: Անկասկած որ մթնոլորտը բնական արտայայտութեան մը եւ զեմկողմանական միասնութեան մը համար ըն-դունակ չէ, երբ անաբեկու-թիւնը գինեալ կը շարունակէ գործել, ինչ զաղաքարա-կանութեան կողմէ պատկանի, եւ պետութիւնը գոնէ երե-ւուեցալ կարող չէ խաղա-ուարէր ժողովուրդին անհրա-ժեշտ ապահովութիւն տալ:

ՀԵՅԿ ՉԻՆԱՍԱՆԻ ՄԷՋ ԵՆ ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ շաբթուայ կարեւոր եղելութիւններուն մէջ կը կարգէ նաեւ Մ. Նահանգնե-րու Պետական Բարոտուղար զօրավար Հէյկի Չինաստանի

մէջ ունեցած տեսակցութիւն-ները, մասնաւորապէս փոխ-վարչապետ Տէյն Սիաօիինի-կ հետ, որը հակառակ եղած կրկնակի ծանցումներուն թէ զաղաքական գործուն կեանք է հեռացուցաւ է, կը շարունակէ ըլլալ անհրաժեշտ միակ ան-ձը նոյնինքն՝ իր պետու-թեան խօսքովը՝ որ կնար վա-րել զերազալ կարեւորու-թիւն ունեցող Հարցերը:

Հէյկի՝ որուն մասին դեռ յստակօրէն կարելի չէ ըսել թէ առաւելապէս գինեղա-

կ'ան ըլլալով կը գործէ թէ զեւանագէտ, կամ հա-ռակը անոնց, նախընտրա-բար առաջինը ծանր կը կը-րնէ՝ Սովետական Միութեան դէմ բուռն արտայայտու-թիւններ ունեցաւ, մասնա-ւորաբար գինեղաքական Հարցերու շուրջ, որոնք Տէյն կին յտղուցեցաւ մէջ երեւ-նային երաժշտութեան շնոր-հնայած ըլլալու են: Անկեղ-կարծեմք թէ խոստած ըլլալու է Հանոյիի եւ Հարաւ Արեւե-լեան Ասիոյ վրայ իշխելու մասին: Ինչ որ ալ ըլլայ, Աս-պիւնիկի թէ Բէյքինի միջին գինեղաքական համազօր-ձակցութեան մը հաւանաբար նուրբիւր ծայր տեսած է, ան-շուշտ համեստ աստիճանով վրայ չ'ը խորհիւր թէ, Հէյկի գիտէ ինչ որ կ'ընէ եւ ինչ որ կ'ընէ: Մտածան ընելու չէ որ թէնէ հակամտակութեան չինացիները Փէյքինէ կախ-եալ են եւ այնքան համալա-կար են, որքան ռուսները ո-րոնք Սովետայէ կախեալ են:

Պարակաստանի մէջ Նախ-գահ Ապուհասան Պաշե-Սատրի ճակատագիրը կարեւոր է իրեն դէմ շղթայաբեծում հայտնաբերէ, որ պետ է Մէճլիսի հրամանով, արտա-պականներու կողմէ: Բայց ժողովուրդը որ գինեղ ըն-տրեց, կ'աշխատի զայն պաշ-պանել փողոցային պայքա-րներով:

Հաւանական է որ Ռոմէինի մոլեռանդութիւնը ինքզինը պարտադրէ:

25 ԱՄԵԱՅ ՅՈՒԲԵԼԵԱՆ ՊՈՒՒՆՈՍ ԱՅՐԻՍԻ ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԻՍՐԱԵԼԻՑԻՔ ՈՒ ՍՈՒՐԻԱՑԻՔ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈՇԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԿ

ՍԱՅՍԱ. ԵՒ ՆԱՊԱԹԻԷՂ ՌՄԲԱԿՈՇՈՒԱՇ
1978-Ի ՄԱՐՏԵՆ Ի ՎԵՐ
ԶՏՅՆՈՒԱՇ ՍԱՍՏԿՈՒԹԵԱՄԲ

Իր հիմնադրումից, օրեց օրեալ Միխիթարեան Միաբանութեան ղեկավար մտահոգութիւններէն մէկը եղած է հոգեւոր եւ մտային անճշտ շարժիչ հայ ազգի զաւակներուն, տարզ անոց տոհմիկ եւ հարազատ կրթութիւն ստանձնող զանազան կարգաբանութեան մէջ, եւ հակառակ ամէն տեսակի դժուարութիւններուն ոչինչ ինչպէս եւ տալու համար իրենց լաւատեղութիւնը: Իրենց դպրոցական ցանցով եղած են եւրոպական վարչութիւն ռազմավարները մեր մշտնապէս ազգին զաւակներուն կրթնիւթիւնը շարունակելու իրենց ուսումը երոպական հաստատութիւններ մէջ: Այս աշտարակներէն շատերը եղած են մեր վերջնական կրթական ուղիները, եւ անոնցմէ մաս մը դարձած են մեր գրական եւ մշակութային անաստանի տնկորոնչելի արձանները:

Այս բոլորին մէջ Միխիթարեանցը հետեւած են իրենց հանձնարարի հիմնադիր Մեծն Սեբաստացիին, հոգեւոր կտակին, որուն հետեւածն պէտք է թուցալ աշխատել ազգին օգտին եւ վերջին համար: Անոնք մինչեւ այսօր հաստատարն մնացած են Հիմնադրին կտակին:

Միխիթարեանցը հիմնած պրոցներէն մեծ մասը շնչունեան 1915-ի աղէտին հետեւանալով: Պատերազմէն ետք անոնք հիմնեցին զանազան որբանոցներ Խոսայտի մէջ, փրկելու համար ազգին որբ զաւակները: Այդ որբանոցներու ասանքը այսօր կարեւոր դիրքերու վրայ են եւ Խոսայտի Հայ գաղութին ողնաշարը կը կանգնէ:

Ա. Համաշխարհային պատերազմէն ետք կրկին վերաբացուեցան Վեներիկի Մորատ-Ռուֆալէլեանքն ու Սեբի Սամուել Մորատեան վարժարանները:

Անի ու 1958-ին, Միաբանութիւնը բարձրագոյն կարգի նոր վարժարան մը բացաւ Պոնտնու Սեբի մէջ, որ իր աշակերտութեան, ճակտիկ սաներով, ծնունդ տուաւ Միխիթարեան զանազան ձեռնարկներով, կը ներկայանայ իրեն Քաղութի վաստակատար հիմնադրութիւն մէջ:

1981-ը յորիցիական տարին է վարժարանի համար: Արդարեա, անկիկալ կը պարտաւորուի տօնակար իր հիմնադրութեան 25 ամեակը: Այս տարին մը մէջն է այն ամէնը, որ տնայնաբան աշխատանքով գործնական հիմնադիրը եղաւ Պոնտնու Սեբի Միխիթարեան վարժարանին: Ան ամենու ծանօթ է փրկելու Հ. Ստեփանի Վրդ. Յերարեանի Է. Կերկայի թէ թաշտան է դպրոցական կեանքէն, քայց իր ներկայութիւնը մեզի համար օրինակ է եւ խթան շարունակելու վկայած գործը:

1980-ին, երբ Հ. Ստեփանի արձանի կը հասնէր հայ գաղութը տակաւին իր կատարութեան փոփոյն մէջ էր: Ան գտաւ հայ-իսրայէլական իր անցեալին եւ սրբազան ասանդութիւններուն մտքով ինչպէս կարող հայ ընտանիքները, ընտանիքները արհիւրող հասանքներուն ղեմ: Անոնք

միակ ենցողներ էր հայ եկեղեցին եւ դպրոցը:

Ու միխիթարեան ուխտաւորի մտքին մէջ կը ծագի գաղափարը. հայրենիքի կարօտով տոհմըրդ այս գաղութին տալ արժանատր դպրոց մը, հաստատուն հիմներով:

Եւ իբրեւ անվհատ ու միայնակ դրօշակիրը իր գաղափարին՝ ան անմիջապէս հրապարակ կ'իջնէ: Իր միաբանութիւնն իսկ, որուն անձնաճօթ է Արծան-թիւնի հայ գաղութը, երազային կը գտնէ այդ հեռատր փառնուցներուն վրայ նոր կայանքը հասանձնութիւնը: Բայց, վերջապէս, անդու եւ յամառ ճիգերէն ետք՝ երազը կը սկսի մարմնի առնել: Քաղաքապետականով եւ հաստատով զինուոր վարդապետին գործակից կը կանգնին Ազգային բարեարարներ՝ Պր. Փանուս Էօրնքեան, Պր. Յովհաննէս Տիարպէթիւնեան եւ Պր. Մանուկ Ծիրինեան: Իրափայլ Վարդապետին եւ Սամուել Մորատեանի աչք արժանատր յաջորդները ուղիղ կը զննահատեն վարդապետին տարած գերմարդկային ջանքերը եւ չեն վարանիր իրենց լուծան առատօրէն տրամադրելու մեծ գործին:

Վարժարանի շէնքը ընտանեկան կատոյց մըն էր, որ սկզբնական շրջանին գոհացուցիչ դասարաններու պահանջը:

1959-ին պարտզին խորը զետեղուեցաւ փայտէ նախաշէնը դասարաններ: 1968-ին անկցան նոր մասեր, սակայն կրթական նախարարութիւնը գոհ չմնաց ատելի ալ: Կ'ուզէր անկի օրտւտ եւ լուստար դասարաններ եւ անկի ընդարձակ տարրալուծարան, սպառնալով այսպէս դարբեցնել յատկացուած նպատակը: Անկի ու 1978-ին, անկցուեցան ուրիշ երկու դասարաններ ալ: Իսկ այս տարի 25 ամեակի առիթով, տեղի կ'ունենան շատ կարեւոր եւ հիմնական բարեորոգումներ, որոնք բացումը պիտի կատարուի ատենին:

Ներկայիս վարժարան ունի Մանկապարտզի, Նախակրթարանի եւ երկրորդականի բաժիններ, որ կը յաճախեն 850 երկուսեւ աշակերտներ:

Ուսումնական կեանքին առնչութիւն կայ ընկերական կազմակերպութիւնը, որուն զիտատր արտայայտութիւնն է Ս. Վարդան սկստատական խումբը: Անցեալ տարի տօնուեցաւ անոր հիմնադրութեան 22րդ տարեդարձը: Այդ միութեանէն դուրս կայ ժբութեան եւ գործունակ ծնողներ Միութիւնը, որ զանազան ձեռնարկներ կը կատարէ տարուան ընթացքին:

Այս բոլորին մէջ միխիթարեանցը կը հետեւնի իրենց Հիմնադրին գծած ուղղութեան: Նոյն ուղղութեան ջանակիրներն են նաեւ Վիեննական Միխիթարեանները, որոնք բարձրագոյն վարժարաններ ունին Պոլսոյ եւ Պէրտի մէջ:

Թէն դաստիարակութեան նշանակաւ առանձին հաստր մը չէ հրատարակած Միխիթար Աբրահայրը, սակայն իր ամբողջ կեանքը գրաւած է դաստիարակութեամբ: Եւ եղած է նորընչարանը իր աշակերտներուն եւ յաջորդներուն համար:

Միխիթարի հիմնադրուցը պէտք է ըլլայ ընտանեկան միջավայր մը, որ ուսուցիչի եւ աշակերտի յարաբերութիւնները պէտք են ունենալ իր եւ որդիի միջեւ եղած յարաբերութեան նկարագրով: Դաստիարակը անպայմանօրէն պէտք է հրաժարի իր հեղինակութիւնը բռնապետ կիրառելէ, ալ իր անսահման մտահոգութիւնը պէտք է ըլլայ սիրաշահի տղան եւ գրաւել անոր վաստակութիւնը: Սիրտէն պէտք է անցնի մտքին: «Այս գործին մէջ յաջողուի համար դաստիարակէն կը պահանջուի ոչ միայն ողջակիզումն, ընտրողութիւն եւ փորձառութիւն, ալ նաեւ բարեխիտութիւն, հեզամտութիւն ընթացքն ու գերազանց անձնորացութիւն: Բայց գիտե՛ք որ դպրոցը ողջակիզումն ու վեհանձն սիրոյ կայքն է, որ դաստիարակելու համար անորոշապէս ուրիշներու բարիքն: Այս տեսակէտով դպրոցը եկեղեցի մը կարելի է նկատել եւ կամ սիրոյ եւ նուիրումի գնալիցի բերքում մը»:

Յայտնի է որեւէ ուր Միխիթարի համար դաստիարակ միայն ուսում ասանդէ չի նշանակեր, ալ գլխատարապէս կրթել, կանգնեցնել մարդը, անձնականութիւնը: Իր մտահոգութեան զիտատր առարկան ըլլալով հայ ազգը, բնական է որ նկարագիր կազմելու կողքին, իր հիմնական նշանակաւ մէկն է նաեւ ներշնչել առողջ եւ գիտակից ազգափորձութիւն մը, որ ըլլայ հիմնաքարը սիրոյ եւ միութեան:

Շուրջ երեք դարերու պատմութեան կը վկայէ թէ հնչելու մը-խորհրտեան ասանքը ազգին մէջ եղած են միշտ սիրոյ եւ միութեան կերտիչները:

Միխիթարի դաստիարակութեան գերագոյն կէտը, մարդը կանգնելու կողքին եւ անկէ վեր: Եկրտն ճշմարիտ քրիստոնեան, հոգեկան եւ բարոյական անսփռութիւններով գաղափարած: Այս նպատակին հասնելու համար ան կը դիմէ մեր հաստիքի աղբիւրին՝ Քրիստոսի կեանքին եւ գործին, Ս. գիրքին եւ Հայ եկեղեցոյ հարազատ ասանդութեան:

Միխիթար հայ ազգին վերածնունդ մը տալու հաստատ նպատակով հրապարակ իշած էր: Ատոր համար անհրաժեշտ էր պատրաստել իրա մարդը, ճշմարիտ հայրենասէրը եւ հարազատ քրիստոնեան: Որքան այժմեական է այս ծրագիրը նպատակը:

Մեր առջեւ է Միխիթարի կեանքն ու գործը:

Մեզ կը մնայ հետեւի իր օրինակին եւ շարունակել իր գործը:

Հ. Գ.

ՊէՅՐՈՒԹ.— Իսրայելեան պատերազմական օդանաւեր ուժրակոծեցին հարաւային Լիբանանի մէջ գտնուող քիթախնեք, իսկ սուրիական ուժերը, հրացանակիր ուղղաթիռներով, կրուեցան քիթախնեքի սաստակներու ղեմ, լիբանանեան կեդրոնական լեռնային դիտարանի մը — ծանօթ «Փրանսական Սեննակ» անուանով — տիրամալու նպատակակետով:

Այդ դիտարանը կը ներկայացնէ ռազմագիտական բացառիկ կարեւորութիւն մը:

Վերոյիշեալ յարձակումները ակնբերի կերպով կը մատնանշեն կիւններու նոր սաստակացում մը Լիբանանի մէջ:

Պէրտի կեդրոնամասին մէջ, կիմ մը կ'անցնի սաստակներ ուժրակոծուած շէնքերու եւ ինքնաշարժի մը մնացորդին թուլէն

Լիբանանի վերապետ Շէֆիք Ուազզան, որ իր արտաքին գործերու նախարարը զրկած էր Սուրիա, Իրանական մէջ լարուածութիւնը մեղմացնող խօսակցութիւններ ունենալու համար, ազգարարեց, ըսելով որ՝ «Լիբանանեան Հողամասին մէջ միջազգային պայթիւրի սաստակացումը կընար այդ երկիրը վերածել ուրիշ Վիեթնամի մը»:

Պաղեստինցի պաշտօնատարներ յայտարարեցին թէ՛ Պէրտի յաջորդաբար 27 եւ 27 մղոն ղէպի հարաւ գտնուող Սալտա եւ Նապափէէէ քաղաքներուն վրայ ու շուրջըրդըր կատարուած օդային յարձակումները յոռեգոյններն էին 1978ի Մարտին տեղի ունեցած իսրայելեան ներխուժումէն ետք, կատարուած հարաւային Լիբանանի վրայ:

Պէրտի պետական ձայնասփիւռի կայանը հաջորդեց թէ՛ նուազագոյնը 12 քաղաքացիներ ըսպաննուած եւ 30 ուրիշներ վիրաւորուած էին — երբքը ծանր կերպով — այս օդարշուաներու ընթացքին:

Ձայնասփիւռի կայանը հաջորդեց նաեւ թէ՛ Սալտայի իր թղթակցը յայտնած էր թէ՛ նուազագոյնը տասնչորս զիւղեր ուժրակոծուած էին, ինչ յաջորդական յարձակումներով, որոնք տեւած էին ընդամենը 45 վայրկեան:

ԵՐՈՒԱՆԻ ՔՈՉԱՐ Հայրենի Տաղանդաւոր Քանդակագործը

Իրա առաջին անատակամ
ցուցահանդէսը բացուեց
1910ին, Ռիփիսիում, ուր
վերագարծի էր Մոսկուայի
բարձրագոյն պետական
նկարչատնիկական ար-
ուեստանոցներն աւարտե-
լուց յետոյ:

1921 բուսականին Երուանդ
Քոչարի արտասահման
գնալու նպատակը դասական
եւ ժամանակակից արուես-
տին ծանօթանալն էր:

Հայրենի վերադառնա-
լուց յետոյ նրա արուեստում
դրսեւորուեցին հերոսա-
կանութեան գծեր. փոխ-
ունեց թեմատիկան: Քոչարն
ստեղծեց ժողովրդական
դիւցազնավայրի հերոսի՝
Սասունցի Դաւիթ կոթողա-
յիմ կերպարը: Սասունցի
Դաւիթ արձանի ստեղծումը
Քոչարի արուեստի բարձրա-
գոյն քաջայայտումը եղաւ:
Այդ հռչակապ կոթողում
միաձուլուած են հզօր դրա-
մատիզմն ու հերոսական
կերտուածքը, դրուատուած է
եւ ժողովրդի ազգային
բնատրուութիւնը:

«Այդպիսի քանդակ ստեղ-
ծողը պէտք է աշխարհի չորս
ծայրերն ընդգրկող արծուե-
նի հայեացք ունենար,
իր հերոսին զգար այնպէս,
ինչպէս դարերի ընթացում
զգացել է ժողովուրդը,
եւ միաժամանակ ժողովրդա-
կան վէպն ու հերոսը բորբո-
ւէին նրա երեսակայութիւնը
երբեք...»
...ակից, որպէսզի
կար... ար պատմել, ինչ-
պէս այդ արել են մեր բա-
նաստեղծները մէկ հա-
զարամեակ շարունակ:
Ու ինչ համար էր պէտք,
որ քանդակուած էրը

ծաօք ու անծաօք մարդ-
կանց պատմեր մեր մտքի
վեհուրիւնից, ժողովրդա-
կան արդարամտութիւնից,
ասեր, բէ ինչ ենք մենք իր-
րեւ ժողովուրդ է այդ քո-
լորը այն ժամանակներում,
երբ քանասացների միա-
միտ դարը սպառուել է եւ
մարդկային միտքը թեւա-
կոխել է կիրճոնեանի մտա-
ծողութեան բարձր սահ-
մանները...»:

Քոչարի մասին այսպէս
է գրել Ռուբէն Ջաբանը:
1974ին Երուանդ Քոչարն
ստեղծեց հայ ժողովրդի
մի ուրիշ հերոսի՝ Վարդան
Մամիկոնեանի կոթողային
արձանը:

Երուանդ Քոչարի էան-
դակագործական աշխա-
տանքներն աչքի են ընկնում
բարձր պրոֆեսիոնալիզմով,
իրապաշտական կերպաւո-
րումով, լուծման ինքնա-
տիպութեամբ:

Քոչարը տիրապետում էր
նաեւ թատերային գաղա-
նկարային արուեստի ար-
տայայտամբողջներին: Հե-
տաբեր էր նա գրաֆիկ
ստեղծագործութիւնները՝ ռու-
վանդակութեան խորա-
թեամբ, նկարչական լեզուի
նոխութեամբ, ռամկավա-
րութեամբ:

Քանդակագործ, գեղա-
նկարիչ, կրօնփիլի Երուանդ
Քոչարի աշխատանքների
ցուցահանդէսները միշտ էլ
չերմօրէն են ընդունուել
արուեստագետների կողմից
թէ Մոսկուայում, թէ եղ-
բայրական միութեանկան
համրապետութիւններում եւ
թէ արտասահմանեան եր-
կրներում:

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ ԱՌՈՎԱՆ ԲՈՂՈՅԻՆ ՄԷՋ ԱՏՈՐԵՐԿՐԵՆԱՅ ՆՈՐԱՆՅԻՐ ԵՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

Արժեքներ փոփոխում մէջ,
հասնակներ եւ Մոսկուայում
փոփոխներու բաժնիքը, սկը-
սած են ստորերկրային հե-
տիտն նոր անցքի շինա-
արարութեան աշխատանքնե-
րում:

Այդ անցքը, ընդհանուր
ամրոջութիւն մը կազմե-
լով Բժշկական Հիմնարկի
նորակաւոյց փապուղիի
հետ, կը միացնէ կէտ օղակա-
ծու գրաս զրի երկու հատ-
ուածները:

Նախագիծը պատրաստող-
ները նկատի առած են,
որ այդ մասերը, ուր կը գըտ-
նուին մեթրոյի (subway) կա-
յարանն ու կոմիտաս կամե-
րային երաժշտութեան Տու-
նը, բազմամարդ երթուե-
կութիւն պիտի ունենան,
հետեւաբար, անցքը կ'ունե-
նայ ութ մուտքեր՝ չորսա-
կան մուտք իւրաքան-
չիւր կողմէ:

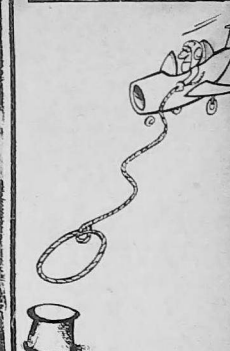
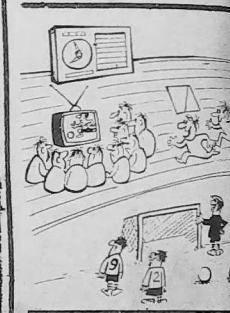
Անցքի նախագիծի հեղի-
նակներն են «Երեսնամիա-
գիծ» Հիմնարկի ճարտարա-
պետներ Եղուարդ եւ Սուլ-
բանիկ Արեւշատեան. իսկ
գլխաւոր շինարարը՝ Ալբեր
Շաքարեան:

Երեսնամի մէջ ներկայիս
կան ստորերկրային տարը

անցքեր:
ԴԱԻԻԹ ՔՈՉԱՐԻ
ԴԻՄՆԱԿԱՐԻՆԵՐՈՒ ԾԱՌԲԸ
Դաւիթ Քոչարը դիմանկար-
ներու շարք մը ստեղծած է
Քաջարանի, Ալավերդիի
հանրագործներու եւ Լեւոն-
նականի հիւսուածեղէնի
քանդակներու նուիրում:
Քանդակագործ Երուանդ
Քոչարի որդին՝ Դաւիթ Քո-
չար, աւարտած է Երեւանի
Գեղարուեստ-Թատերական
Հիմնարկը եւ հօր ազդե-
ցութեամբ գրադիլ է եւ
քանդակագործութեամբ, ը-
լիւրուած է գծագրութեան,
հասնելով յաջողութիւննե-
րու:
Ան արժանացած է Հայաս-
տանի քանի մը փառատնե-
րու մրցանակներուն, ինչպէս
նաեւ միջազգային ցուցա-
հանդէսի վկայագրի:

Մաղկած ծիրանին:

ԱՌՈՎԱՆ ԿՈՒՄԻՏԵ
Կառականկարներ՝ Վ. ԱՐՔՍՅԱՆ

PIE RECTOR®
Los primeros pasos de una larga vida...

Deportivo y sandalias PIE RECTOR® con plantilla incorporada para mantener los pies libres, frescos y protegidos también en verano, y garantizar la continuidad del tratamiento:

- Plantillas correctoras
- Calzados para usar con plantillas
- Artículos ortopédicos y taloneras
- Calzado Preventivo con plantilla incorporada

desc. 30% (obras Sociales)

ORTOPEDIA **Bartamian** S. A.

Idoneidad y experiencia al servicio de su familia
Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As. ...y ahora también en su nueva casa:
Calle 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
Tucumán 1438. Piso 7.
Tel: 40-6809/7112, 49-7049

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S.A.

Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.

ԵՐՈՒԱՆԴ ՔՈՉԱՐ Հայրենի Տաղանդաւոր Քանդակագործը

Կրա առաջին անհատական ցուցահանդէսը բացուեց 1919ին, Քրիլիսիում, ուր վերադարձել էր Մոսկուայի բարձրագոյն պետական մկարչատեխնիկական արուեստանոցներն աւարտելուց յետոյ:

1921 րուականին Երուանդ Քոչարի արտասահման գնալու մկատար դասական եւ ժամանակակից արուեստին ծանօթանալու էր:

Հայրենի վերադառնալուց յետոյ նրա արուեստում դրսեւորուեցին հերոսականութեան գծեր: փոխուեց թեմատիկան: Քոչարն ստեղծեց ժողովրդական դիւցազնավէպի հերոսի՝ Սասունցի Դաւիթ կոթողային կերպարը: Սասունցի Դաւիթի արձանի ստեղծումը Քոչարի արուեստի բարձրագոյն բացայայտումը եղաւ: Այդ հռչակապ կոթողում միանուլուած են հզօր դրամատիկան ու հերոսական կիրտուածքը, դրուստուած է հայ ժողովրդի ազգային բնատրուիւնը:

«Այդպիսի քանդակ ստեղծողը պէտք է աշխարհի չորս ծայրերն ընդգրկող արժուեցնի հայեացք ունենար, իր հերոսին զգար այնպէս, ինչպէս դարերի ընթացում զգացել է ժողովուրդը, եւ միաժամանակ ժողովրդական վէպն ու հերոսը բոլորէին նրա երեւակայութիւնը երբեք՝ սկից, որպէսզի կարող ըր պատմել, ինչպէս այդ արել են մեր բնաստեղծները մէկ հազարամեակ շարունակ: Ու ինչ համար էր պէտք, որ քանդակուած էարը

ծանօթ ու անծանօթ մարդկանց պատմէր մեր մտքի վեհութիւնից, ժողովրդական արդարամտութիւնից, ասէր, թէ ինչ ենք մենք իրենք ժողովուրդը եւ այդ բոլորը այն ժամանակներում, երբ քանասացների միամիտ դարը սպառուել է եւ մարդկային միտքը թեւակոխել է կիթեռներով մտածողութեան բարձր սահմանները...»:

Քոչարի մասին այսպէս է գրել Ռուբեն Զարեանը: 1974ին Երուանդ Քոչարն ստեղծեց հայ ժողովրդի մի ուրիշ հերոսի՝ վարդան Մամիկոնեանի կոթողային արձանը:

Երուանդ Քոչարի քանդակագործական աշխատանքներն աչքի են ընկնում բարձր պրոֆեսիոնալիզմով, իրապաշտական կերպարունակով, լուծման իմբնատիպութեամբ:

Քոչարը տիրապետում էր նաեւ թատերային գաղափարային արուեստի արտայայտամիջոցներին: Հետաքրքիր են նրա գրաֆիկ ստեղծագործութիւնները՝ բովանդակութեան խորութեամբ, նկարչական լեզուի նոխութեամբ, ռաւկավարութեամբ:

Քանդակագործ, գեղանկարիչ, գրաֆիկ Երուանդ Քոչարի աշխատանքների ցուցահանդէսները միշտ էլ շքեմօրէն են ընդունուել արուեստագետների կողմից թէ Մոսկուայում, թէ եղբայրական միութեանական հանրապետութիւններում եւ թէ արտասահմանեան երկրներում:

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

ԱՌՈՎԱՆԱ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՁ
ՍՏՈՐԵՐԿՐԵԱՅ
ՊՐԱՆՑԻՄ ԵՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

Արովան փողոցին մէջ, Իսահակեան եւ Մոսկովեան փողոցներու բաժինը, սկըսած են ստորերկրեայ հետիտն մտք անցքի շինարարութեան աշխատանքներուն:

Այդ անցքը, ընդհանուր ամրոցութիւն մը կազմելով Բժշկական Հիմնարկի նորակառոյց փակուղիի հետ, կը միացնէ կէս օղակաձեւ գրաս գիի երկու հատուածները:

Նախագիծը պարտասող մերը նկատի առած են, որ այդ մասերը, ուր կը գտնուի մեթրօյի (subway) կանալը, բազմամարդ երթեւեկութիւն պիտի ունենան, հետեւաբար, անցքը կ'ունենայ ուր մուտքեր՝ չորասկան մուտք իւրաքանչիւր կողմէ:

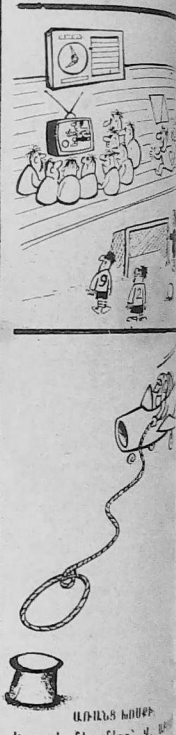
Անցքի նախագիծի հեղինակներն են «Երեւաննախագիծ» Հիմնարկի նարտարագետներ Եղուարդ եւ Սուլբանիկ Արեւշատեան: Իսկ գլխաւոր շինարարը՝ Արեւ Շաբարեան:

Երեւանի մէջ մերկայիս կան ստորերկրեայ տասը

Մաղկած ծիրանին:

Կողմերը անցքեր: ԴԱՒԻՔ ՔՈՉԱՐԻ ԳԻՄՆԱԿԱՐԵՆՈՒՄԸ Դաւիթ Քոչարի արձաններու շարք մը քանդակագործներու նախահանդէսներու մասնակցութեամբ: Քանդակագործ Քոչարի արձանը Գրաքար, աւարտած է Երեւանի Գեղարուեստ-Թատրոնի Հիմնարկը եւ երկրորդ ցուցահանդէսը ցուցադրուած է Երեւանի Գեղարուեստ-Թատրոնի Կրտսած է գեղարուեստի համաձայն յաջողութեամբ:

PIE RECTOR®

Los primeros pasos de una larga vida...

Deportivo y sandalias PIE RECTOR® con plantilla incorporada para mantener los pies libres, frescos y protegidos también en verano, y garantizar la continuidad del tratamiento

Plantillas correctoras
Calzados para usar con plantillas
Artículos ortopédicos y taloneras
Calzado Preventivo con plantilla incorporada

desc 30% Obras Sociales

ORTOPEDIA **Bartamian S. A.**

Belgrano 1699 Idoneidad y experiencia al servicio de su familia
Calle 7 N° 1134
Tel. 45-5213 Bs. As. ...y ahora también en su nueva casa: Tel. 3-4935 La Plata

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
Tucumán 1438. Piso 7.
Tel: 40-6809/7112, 49-7049

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S.A.

Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.